

'Voor dit geweldige boek, deze prachtige page-turner, dit schitterende naslagwerk heb ik nooit toestemming gegeven.' - **Ruben Nicolai**

TIJL BECKAND

Inclusief
**9 GOUDEN
IMPROVISATIE-
REGELS
VOOR HET LEVEN**

Lama for Life

Het complete verhaal van de Lama's

Inhoud

1 Proloog	11
In de kappersstoel	11
2 Introductie	12
Het Dreamteam	12
Ruben Nicolai	17
Ruben van der Meer	26
Jeroen van Koningsbrugge	30
Patrick Lodiers	35
3 Het ontstaan	42
Applaus	42
4 De gekte (1)	45
Harder & scherper	45
Fans	65
Laatste wens	82
Joran	86
Roem	88
5 De gekte (2)	101
Gasten	101
Gastengedoe	107
Gezond verstand	108
Teletekstpagina 401	114
Aanbiedingen	117

6 Het stoppen	120
Tranendal	120
7 De nasleep	124
Nachtkaars	124
8 De terugkeer	129
Let's get the band back together	129
Ziggo Dome	131
Het lek en de chaos	136
9 De 9 Gouden Regels van het improviseren	141
Regel 1: Definiëren	142
Regel 2: Accepteren	145
Regel 3: Laat een ander stralen	152
Regel 4: Handelen	155
Regel 5: Doorbreek het speelveld	158
Regel 6: Durf te verliezen	163
Regel 7: Aanvaard het eerste aanbod	165
Regel 8: Los het probleem op	168
Regel 9: De tilt	170
10 Cursus beroemd worden (én blijven)	172
Ik wil beroemd worden, hoe doe ik dat?	173
Ik ben beroemd, wat nu?	173
Doe ten minste één ding met passie	174
Ga altijd op de foto	175
Neem eerst een boekhouder en dan pas een manager	177
Delen	178
Familie en vrienden	178
Word niet verslaafd	179
Doe iets met die bekende kop van je, maar wel iets goeds	180
Jij bent beroemd, maar iemand anders niet	180

Slotwoord	182
Tjarda	182
Mijn vader	191
En dan echt tot slot	200
Bijlage: Lamaspellen	201
<i>Alleen maar vragen</i>	202
<i>Gehandicapte scène</i>	202
<i>Bedscène</i>	203
<i>Datingshow</i>	204
<i>Diashow</i>	205
<i>Dierenwinkel</i>	206
<i>Dood in een minuut</i>	207
<i>Doventolk</i>	208
<i>Draaideur</i>	208
<i>Dvd-release</i>	210
<i>Eerste zin, laatste zin</i>	211
<i>Gebruik me</i>	212
<i>Gedachtenscène</i>	213
<i>Hoorspel</i>	214
<i>Interview</i>	215
<i>Interview achteruit</i>	216
<i>Jabberen</i>	217
<i>Miljonairsquiz</i>	218
<i>Moordspel</i>	219
<i>Nasynchronisatie</i>	220
<i>Op en af met een woord</i>	221
<i>Papier hier</i>	222
<i>Persconferentie</i>	223
<i>Relatietherapeut</i>	224
<i>Regisseur</i>	225
<i>Roetsjbaan</i>	226
<i>Scène met de zoemer</i>	227

<i>Schietspellen</i>	
<i>Allerslechtste aller tijden</i>	228
<i>Beter niet</i>	228
<i>Slechtste slogan of campagne</i>	229
<i>Ik wil graag zien</i>	229
<i>Zo veel mogelijk manieren om</i>	229
<i>Laatste minuut van</i>	230
<i>Sound effects</i>	231
<i>Specialist</i>	232
<i>Superhelden</i>	233
<i>Verboden te lachen</i>	234
<i>Verjaardag</i>	235
<i>Voorwerpenronde</i>	236
<i>Wereldkampioenschap in slow motion</i>	237
<i>Wereldvisie Songfestival</i>	238
Bijlage: Lamadata	239
Dankwoord	255

1

Proloog

In de kappersstoel

Kapster 1 tegen kapster 2 (die mij knipt): 'Heb je dat nieuwe programma gezien?'

Kapster 2: 'Welk?'

Kapster 1: 'De Lama's. Dat is echt zó vet.'

Ik trots, maar ik hou me expres stil, wachtend op het moment dat ik herkend word.

Kapster 2: 'Nee, niet gezien. Wel heel veel over gehoord.'

Ik kuch.

Stilte.

Kapster 2 tegen mij: 'Zeg, wil je het bovenop nog wat korter?'

Ik, met een dikke glimlach: 'Ik zit dus in de Lama's, hè.'

Kapster 1 kijkt me met samengeknepen ogen aan: 'Nee joh, dat is Eric Corton.'

Ik: 'Nee, ik ben het!'

Kapster 1: 'Jawel, het is Eric Corton, want die is van tv.'

Kapster 1 en kapster 2 kijken elkaar aan en schudden het hoofd.

Kapster 2: 'Dus, iets korter?'

Ik: 'Ja, graag...'

Stilte.

(Bij de kapper, september 2004)

Het Dreamteam in actie tijdens hun afscheidstournee in de Heineken Music Hall, november 2008.

Vlak na het winnen van de Televizier-Ring toont Nicolai zijn ware aard.

2

Introductie

Het Dreamteam

Er zijn tien mensen die zichzelf Lama mogen noemen. Dat zijn Martijn Oosterhuis, Kristel Zweers, Arie Koomen, Sara Kroos, Ad-Just Bouwman, Jandino Asporaat, Ruben Nicolai, Ruben van der Meer, Jeroen van Koningsbrugge en ik.

Nadat Arie Koomen en Sara Kroos op een gegeven moment afscheid hadden genomen, waarover later meer, wilden wij met vier vaste spelers verder. Geen wisselingen meer, altijd een vaste basis. Daar dacht BNN echter anders over. Ons werd letterlijk te verstaan gegeven dat er óf een Turk óf een Marokkaan óf een Surinamer bij moest; dat we die markt ‘erbij moesten pakken’. Ik gaf daarop aan (BNN sprak altijd met mij en ik sprak stevast namens de groep) dat zowel Turken als Marokkanen als Surinamers toch ook gewoon wilden lachen en dat ze dat niet perse harder zouden doen om iemand in wie ze zich zouden herkennen.

Daarnaast zou er een *Idols*-variant komen – *Lama Gezocht* – waarin men op zoek zou gaan naar een nieuw lid. Twee nieuwe leden dus in plaats van onze wens van vier.

Ik heb het maken van *Lama Gezocht* maar geaccepteerd. BNN had het idee dat ook gevestigde cabaretiers zich zouden opgeven,

zoals zich bij *The voice of Holland* tegenwoordig ook bekende zangers en zangeressen aanmelden.

Maar geen enkele cabaretier in Nederland wilde zich natuurlijk bij de Lama's aansluiten. Te plat, te makkelijk, maar uiteraard ook te eng en, als ik zo vrij mag zijn: bijna niemand kon het ook.

In 2003 hadden bijna alle grote namen bedankt voor dit programma. Denk aan Paul de Leeuw en Dolf Jansen; die zagen het helemaal niet zitten om (semi)live te improviseren. Die vorm bestond begin deze eeuw op professioneel vlak nog helemaal niet. Want in je eentje een eind weg lullen gaat nog wel, maar ook nog afhankelijk zijn van wat anderen doen, dat was voor bijna iedereen een brug te ver.

Toch had BNN er een goed gevoel over, ook al had ik aangegeven dat een wedstrijd uitschrijven voor zoiets ongepast was als de bestaande leden dat niet wilden.

Stel, zei ik tegen hen: de NPO organiseert zonder dat BNN het wil *Directielid Gezocht*. Iedereen mag meedoen en de uiteindelijke winnaar krijgt een plek in de directie van BNN. Nou, dat konden ze zich bij BNN inderdaad niet voorstellen. Maar *Lama Gezocht*, dat was iets heel anders.

Daar is wat mij betreft de kiem gelegd voor het conflict dat wij later met BNN kregen over wie er nu eigenlijk nog ging over de Lama's, BNN of wijzelf.

Hoe dan ook, er schreven zich vijfduizend mensen in. Gelukzoekers, patatbakkers, werkzoekenden, goedbedoelende amateurs en een heleboel idioten.

Hoewel wij onze medewerking niet hadden toegezegd, wilde ik toch weten wat het losmaakte en dus ben ik nog een keer undercover bij zo'n auditieronde aanwezig geweest.

Eerste persfoto
voor de Lama's.

Foto © Eric Keyzer

Foto © ANP

De Lama's in het eerste seizoen, met van links naar rechts: Ruben Nicolai, Tijn Beckand, Patrick Lodiers, Arie Koomen (erachter), Martijn Oosterhuis, Kristel Zweers.

3

Het ontstaan

Applaus

Als kind, ik denk dat ik een jaar of vijf, zes was, droomde ik ervan dat André van Duin mij op zijn sterfbed zou aanwijzen als zijn opvolger. Ongelooflijk pathetisch natuurlijk. Het is niet gebeurd. En gelukkig maar, want ik ben geen allemansvriend. Niet iedereen vindt mij leuk. Maar ik kan wel mensen raken, denk ik. In elk geval werd ik onderdeel van een groep die mensen aan het lachen kon krijgen en een tijdje het hele land op z'n kop zette. Achteraf ben ik blij dat ik dit pad heb mogen volgen en dat André van Duin nog leeft. En hopelijk nog lang leeft.

Men vraagt het me vaak: was je vroeger op school ook zo grappig? Ja, best. Grappig zijn is niet zo makkelijk te meten als bijvoorbeeld goed kunnen voetballen. Als je het Nederlands elftal haalt, ben je gewoon heel goed. En dan vraag je ook niet of iemand vroeger ook al zo goed kon voetballen. Grappig zijn moet je iedere keer weer waarmaken. Een jongetje uit een andere klas, die ook als grappig te boek stond, wilde een keer met mij vechten om op die manier het beslissende verschil tussen ons te maken. Ik weigerde. Hij draaide zich om en liep zichtbaar opgelucht weg. En ik bleef opgelucht achter.

Aan grappig zijn heb je pas echt wat vanaf je puberteit. Je

kunt ermee opvallen bij de meisjes. Het enige wat ik op de Vrije School van Den Haag (waar ik twaalf jaar lang uit het raam heb zitten staren) echt een beetje kon was toneelspelen. En toen ik vijftien was speelden wij, godzijdank, een komedie: *De Voortvluchtigen*, geschreven door een oud-docent, meneer Veltman.

Hoewel ik droomde van de hoofdrol werd ik afgescheept met de rol van knecht. Knecht... je staat voornamelijk op de achtergrond met je handen op je rug en loopt achter de prins aan. Toch deed ik wat je in elke periode van malaise moet doen: ik haalde alles uit die rol wat erin zat. Iedere letter, iedere komma heb ik geacteerd. Ik heb mij overal tussen gewerkt en ook in de scènes waar ik geen tekst had de aandacht geclaimd.

Dat applaus vergeet ik nooit meer. Dat was het enige moment in het jaar dat ik iets kon laten zien waar ik goed in was. En hoewel het nog ruim twee jaar zou duren voordat ik een meisje zou kussen, wist ik wel dat via de weg van het toneel mijn beste en enige kansen in het verschiet lagen.

Ik was dan ook verslagen toen ik hoorde dat er pas twee jaar later een toneelstuk voor onze klas in de planning zat. En hoewel de kans op een grotere rol zeer aanwezig was: twee jaar! Twee jaar uit het raam kijken omdat er zoveel op het schoolbord stond wat ik niet begreep. Of wilde begrijpen.

Ik verzon geen list, maar koos voor de frontale aanval, een niet te stuiten of stoppen plan dat ervoor zou zorgen dat mijn klas de uitzondering zou worden. Wij zouden in tegenstelling tot het beleid dat voorschreef dat toneel om het jaar op het programma stond, het jaar erop wéér een toneelstuk spelen. En waarom? Omdat het dit keer zou gaan om een wereldpremière. Een stuk dat speciaal zou zijn geschreven voor deze klas, op

maat. En door wie? Door niemand anders dan mijzelf.

Weken heb ik lopen ploeteren, maar uiteindelijk schreef ik tussen Kerst 1990 en Pasen 1991 in mijn vrije uurtjes *Het Testament*, een komedie in vijf bedrijven.

Het was een succes. Het wordt nog weleens uitgevoerd op mijn oude school en bij de vijftiengste verjaardag van het stuk ben ik gaan kijken. Ik zette me schrap, want ik ken het woord voor woord en het duurt bijna 2,5 uur, maar ik ben er trots op.

Het jaar daarna schreef ik wederom een stuk voor mijn klas, *De Kandidaat* (over een presidentsverkiezing) en een klein kerstspelletje voor drie klasgenoten, dat ik ook regisseerde. Nou ja regisseerde: ik zei waar ze moesten staan.

Daarna was het klaar met toneel en wachtte de boze buitenwereld. Het was de zomer van 1992. Er was nog geen internet of dvd en commerciële televisie bestond nog maar net. De sterren van die tijd waren Ron Brandsteder, Henny Huisman, Jos Brink, Sandra Reemer, Rolf Wouters en natuurlijk André van Duin. En dat waren sterren sinds mensenheugenis. Daar kwam je niet zomaar tussen. Dat er vijftieng jaar later een groepje Scheveningers van de boulevard zou worden geplukt die alleen maar door hard zuipen voor het oog van de camera een begrip zouden worden in *Oh Oh Cherso*, kon je niet bedenken.

Televisie was in elk geval voor mij het hoogste podium. En dat kon ik alleen bereiken via het podium van het theater, dus besloot ik na het behalen van mijn havodiploma een gooi te doen naar de Kleinkunstacademie in Amsterdam. Ik werd afgewezen. Einde verhaal. Het zou tien jaar duren voordat ik weer in de buurt van een podium zou komen.

Lamaspel: Gedachtenscène

Aantal spelers: vier

Type spel: leren samenwerken

Twee spelers gaan een scène spelen en krijgen een hilarische locatie, zoals een clownsopleiding in Vught. De twee andere spelers spelen de gedachten die de spelers die de scène spelen hebben. Dat doen ze door op een willekeurig moment in de handen te klappen. De scène staat stil en de gedachten worden uitgesproken. Nadat er nog een keer in de handen is geklapt, gaat de scène weer verder. Een belletje kan ook, is wel wat chiquer. Het is zo simpel en geniaal dat ik zou willen dat ik het zelf had bedacht.

Speltip: de spelers op de vloer moeten tegengestelde belangen hebben. De een moet op een lange reis willen, de ander juist niet. Die belangen moeten echter niet worden uitgesproken, dat wordt juist gedaan door de gedachtenspelers. De spelers op de speelvloer spelen eigenlijk de beleefde versie van de scène, terwijl de echte scène door de spelers daarachter wordt gespeeld, die alleen maar stilstaan en praten. Dat is het mooie. Heerlijk spel.

Speltip: als de gedachten van speler 1 duidelijk maken dat hij iets niet wil, en speler 2, die tegenover speler 1 (volgt u het nog) staat, vraagt of hij datgene wil doen, dan werkt dat in 110 procent van de gevallen. Dus als de gedachte van speler 1 tijdens een eerste date is: 'Ik heb maar aan één ding een hekel: Nick & Simon,' zegt speler 2: 'Surprise! Speciaal voor deze date heb ik kaartjes voor Nick & Simon! Voorste vak! Plus een meet-and-greet na afloop!' Succes verzekerd.

Lamaspel: Dood in een minuut

Aantal spelers: twee

Type scène: leren om snel to the point te komen en naar een einde toe te werken

Een simpel, maar dodelijk lastig spel. Twee spelers krijgen een startsuggestie, ze zijn twee bekende Nederlanders, twee historische figuren, twee internationale filmsterren of een combinatie daarvan. Een van de twee zal binnen een minuut dood zijn. Een goede oefening voor spelers die nogal dralen, er móét gehandeld worden in deze scène.

Speltip: in deze scène kan de dood over en weer toeslaan. Steeds weer een hartaanval of vergiftiging, maar ook weer uit de dood opstaan. Zo blijft het tot het einde een verrassing wie er de pijp uit gaat. Leuk spel in de trainingsfase.

Het autobiografische verhaal van Tijn over de Lama's

Máxima die vreemdgaat, Ik wil graag zien, Doventolk, die blikken in je ogen: de Lama's zijn een tijdsbeeld en staan symbool voor een onbezorgde periode begin deze eeuw. Maar wat is het verhaal? Hoe schopte een zootje ongeregeld het van een benauwd hok in de kelder van BNN tot zes keer een stampvolle Heineken Music Hall? Meer dan 500.000 dvd's, tientallen miljoenen views, een Televizier-Ring, niets was voorspelbaar omdat er geen voorbereiding was. Maar het is wel gebeurd en nu wordt alles verteld door Tijn Beckand, Lama van het eerste uur. Een boeiend relaas over roem, chaos en kameraadschap.

'Ik ben zo benieuwd! Ik ging namelijk altijd gelijk slapen na een show en ze wilden nooit vertellen wat er allemaal gebeurd was.'

- Ruben van der Meer

**'Ik hoop dat de film
beter is.'**

- Jeroen van Koningsbrugge

**'Een roetsjbaan doorheen
verschillende emoties.'**

- Patrick Lodiers

Tijn Beckand (Den Haag, 30 juli 1974) is theater- en televisiemaker. In 2004 verruilde hij het bureau van Mojo Concerts voor het podium en brak hij in één klap door met de Lama's. Voor televisie maakte hij o.a. *De Tiende van Tijn*, *De Jongens tegen de Meisjes* en *Het Perfecte Plaatje*.

9 789021 567419 >

www.kosmosuitgevers.nl

NUR 672

KOSMOS

Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen